Parlament Ewropew
2024-2029

Kumitat għall-Affarijiet Barranin

2025/2252(INI)

6.3.2026

ABBOZZ TA' RAPPORT

dwar ir-rapport 2025 tal-Kummissjoni dwar il-Kosovo
(2025/2252(INI))

Kumitat għall-Affarijiet Barranin

Rapporteur: Riho Terras

PR_INI

WERREJ

Paġna

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW 3

NOTA SPJEGATTIVA 10

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar ir-rapport 2025 tal-Kummissjoni dwar il-Kosovo
(2025/2252(INI))

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika, minn naħa, u l-Kosovo, min-naħa l-oħra[1], fis-seħħ mill-1 ta' April 2016,

– wara li kkunsidra l-applikazzjoni tal-Kosovo għall-adeżjoni mal-Unjoni Ewropea tal-15 ta' Diċembru 2022,

– wara li kkunsidra l-applikazzjoni tal-Kosovo għall-adeżjoni mal-Kunsill tal-Ewropa tat-12 ta' Mejju 2022,

– wara li kkunsidra l-ftehim qafas bejn l-Unjoni Ewropea u l-Kosovo dwar il-prinċipji ġenerali għall-parteċipazzjoni tal-Kosovo fi programmi tal-Unjoni[2], fis-seħħ mill-1 ta' Awwissu 2017,

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Settembru 2021 li jistabbilixxi l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III)[3],

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2023/850 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' April 2023 li jemenda r-Regolament (UE) 2018/1806 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandhom ikollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u dawk li ċ-ċittadini tagħhom huma eżenti minn dik il-ħtieġa[4], fir-rigward tal-Kosovo, li jippermetti vjaġġar mingħajr viża għad-detenturi ta' passaporti bijometriċi Kosovari mill-1 ta' Jannar 2024,

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2024/1449 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Mejju 2024 dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent[5],

– wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew f'Salonka tad-19 u l-20 ta' Ġunju 2003,

– wara li kkunsidra s-summits bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent li saru f'Sofija, f'Zagreb u fi Brdo pri Kranju rispettivament fl-2018, fl-2020 u fl-2021, u d-dikjarazzjonijiet tagħhom,

---

[1] ĠU L 71, 16.3.2016, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
[2] ĠU L 195, 27.7.2017, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
[3] ĠU L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[4] ĠU L 110, 25.4.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.
[5] ĠU L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– wara li kkunsidra l-laqgħa tal-Mexxejja tal-Balkani tal-Punent tal-1 ta’ Lulju 2025 li saret Skopje, fil-Maċedonja ta’ Fuq, dwar il-Pjan ta’ Tkabbir għall-Balkani tal-Punent,

– wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tas-Summit bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent tas-17 ta’ Diċembru 2025,

– wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Presidenza tas-16 ta’ Diċembru 2025 dwar it-tkabbir,

– wara li kkunsidra l-Proċess ta’ Berlin, varat fit-28 ta’ Awwissu 2014,

– wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Presidenza tas-Summit 2025 dwar il-Proċess ta’ Berlin, li sar fit-22 ta’ Ottubru 2025,

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta’ Ottubru 2020 bit-titolu “Pjan Ekonomiku u ta’ Investiment għall-Balkani tal-Punent” (COM(2020)0641),

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-8 ta’ Novembru 2023 bit-titolu “Pjan ġdid ta’ tkabbir għall-Balkani tal-Punent” (COM(2023)0691),

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta’ Marzu 2024 dwar ir-riformi ta’ qabel it-tkabbir u r-rieżami tal-politika (COM(2024)0146),

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-4 ta’ Novembru 2025 bit-titolu “Komunikazzjoni tal-2025 dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE” (COM(2025)0690), akkumpanjata mid-dokument ta’ ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni bit-titolu “Kosovo 2025 Report” (Rapport 2025 dwar il-Kosovo) (SWD(2025)0752),

– wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità tal-Enerġija, iffirmat f’Ateni fil-25 ta’ Ottubru 2005, li l-għan tiegħu huwa li jestendi r-regoli tas-suq intern tal-enerġija għall-Ewropa tax-Xlokk,

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti tal-10 ta’ Ġunju 1999, l-opinjoni konsultattiva tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja (QIĠ) tat-22 ta’ Lulju 2010 dwar il-konformità mad-dritt internazzjonali tad-dikjarazzjoni unilaterali ta’ indipendenza fir-rigward tal-Kosovo, u r-riżoluzzjoni 64/298 tal-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti tad-9 ta’ Settembru 2010 li rrikonoxxiet il-kontenut tal-opinjoni tal-QIĠ u laqgħet id-disponibbiltà tal-UE li tiffaċilita d-djalogu bejn is-Serbja u l-Kosovo,

– wara li kkunsidra l-allinjament kostanti tal-Kosovo mal-politika estera u ta’ sigurtà komuni tal-UE,

– wara li kkunsidra l-ewwel ftehim dwar il-prinċipji li jirregolaw in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn is-Serbja u l-Kosovo tad-19 ta’ April 2013, il-ftehimiet tal-25 ta’ Awwissu 2015 u d-djalogu ffaċilitat mill-UE li għaddej għan-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet,

– wara li kkunsidra l-Ftehim ta’ Brussell tas-27 ta’ Frar 2023 u l-Ftehim ta’ Ohrid tat-18 ta’ Marzu 2023 u l-anness ta’ implimentazzjoni tiegħu,

– wara li kkunsidra l-preżenza kostanti u l-mandat tal-Forza tal-Kosovo (KFOR) immexxija min-NATO, li tkompli tgħin biex jinżammu ambjent sigur u protett u l-libertà tal-moviment fil-Kosovo;

– wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2025/1161 tal-5 ta' Ġunju 2023 li temenda l-Azzjoni Konġunta 2008/124/PESK dwar il-Missjoni tal-Unjoni Ewropea għall-Istat tad-Dritt fil-Kosovo, EULEX Kosovo[6], li estendiet il-mandat tal-missjoni sal-14 ta' Ġunju 2025,

– wara li kkunsidra r-rapport finali tal-Missjoni ta' Osservazzjoni Elettorali tal-Unjoni Ewropea dwar l-elezzjonijiet parlamentari tal-2025 fil-Kosovo,

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Kosovo,

– wara li kkunsidra r-rakkomandazzjonijiet adottati fit-12-il laqgħa tal-Kumitat Parlamentari ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni UE-Kosovo, li saret fid-9 ta' Diċembru 2024,

– wara li kkunsidra l-indiċi dwar il-perċezzjoni tal-korruzzjoni tal-2025 ta' Transparency International,

– wara li kkunsidra l-Indiċi Dinji tal-Libertà tal-Istampa tal-2025 ta' Reporters mingħajr fruntieri,

– wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A10-0000/2026),

A. billi l-politika tat-tkabbir hija wieħed mill-aktar strumenti effikaċi tal-politika barranija tal-UE u investiment ġeopolitiku strateġiku fit-tul fil-paċi, fl-istabbiltà u fis-sigurtà fil-kontinent;

B. billi d-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt huma l-valuri fundamentali li fuqhom hija msejsa l-UE;

C. billi kull pajjiż tat-tkabbir huwa ġġudikat abbażi tal-merti proprji tiegħu; billi huma l-implimentazzjoni tar-riformi neċessarji u r-rispett tal-ġabra ta' kriterji u tal-valuri komuni Ewropej li jiddeterminaw il-kalendarju u l-progress tal-adeżjoni;

D. billi l-perkors tal-Kosovo lejn l-adeżjoni mal-UE jiddependi wkoll min-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet mas-Serbja;

Impenn favur l-adeżjoni mal-UE

1. Ifaħħar l-impenn kostanti tal-Kosovo favur l-adeżjoni mal-UE, li jirrifletti għażla ġeopolitika strateġika ċara u l-livell għoli ta' appoġġ pubbliku favur il-perkors Ewropew tal-Kosovo;

2. Itenni l-konvinzjoni soda tiegħu li l-futur tal-Kosovo jinsab fl-UE, speċjalment fid-dawl

[6] ĠU L, 2025/1161, 6.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

tad-dinamika ġeopolitika attwali fir-reġjun, tal-bidliet rapidi u importanti fil-politika dinjija u tal-kompetizzjoni dejjem akbar mar-reġimi awtoritarji;

3. Jilqa' l-formazzjoni tal-Assemblea u tal-Gvern il-ġodda tal-Kosovo fit-12 ta' Frar 2026, wara l-elezzjonijiet parlamentari bikrin li saru f'Diċembru 2025 u wara aktar minn sena ta' staġnar politiku; jiddispjaċih, madankollu, bil-paraliżi tal-proċess politiku matul l-2025, li wassal lill-Kosovo "jitlef sena"; jiddispjaċih, barra minn hekk, bil-fatt li l-Assemblea ma rnexxilhiex teleġġi President ġdid sal-iskadenza kostituzzjonali, b'hekk dan imbotta lill-pajjiż lejn elezzjonijiet ġodda; jieħu nota tax-xoljiment tal-Assemblea permezz ta' digriet presidenzjali fis-6 ta' Marzu 2026;

4. Jilqa', barra minn hekk, ir-ratifika min-naħa tal-Assemblea tal-Kosovo, fit-13 ta' Frar 2026, tal-ftehimiet fl-ambitu tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir;

5. Jisħaq fuq il-fatt li tkabbir kredibbli jirrikjedi rankatura kostanti tar-riformi u jistieden lill-Kosovo jintensifika l-progress tiegħu fl-implimentazzjoni tar-riformi relatati mal-UE, b'mod partikolari fil-qasam tal-istat tad-dritt u tal-libertajiet fundamentali; jisħaq fuq il-fatt li l-Kosovo jeħtieġ jerġa' jagħti prijorità lil dawn ir-riformi biex jerġa' jaqbad it-triq it-tajba lejn l-adeżjoni mal-UE;

6. Isostni l-applikazzjoni tal-Kosovo għall-adeżjoni mal-UE li ppreżenta f'Diċembru 2022; jistieden lill-ħames Stati Membri li ma jirrikonoxxux il-Kosovo biex jipproċedu lejn ir-rikonoxximent tiegħu, biex b'hekk il-Kosovo jkun jista' jagħmel progress fuq livell pariġġ mal-kandidati l-oħra;

7. Itenni l-appoġġ totali tiegħu favur l-applikazzjoni tal-Kosovo għall-adeżjoni mal-Kunsill tal-Ewropa u l-pjan ta' orjentament strateġiku tal-pajjiż biex isir membru tal-programm Sħubija għall-Paċi tan-NATO;

8. Ifaħħar l-allinjament kostanti u totali tal-Kosovo mal-politika estera u ta' sigurtà komuni tal-UE, inkluża l-implimentazzjoni kontinwa tiegħu mal-miżuri restrittivi tal-UE fil-konfront tar-Russja u tal-Belarussja, u l-kundanna ċara tiegħu tal-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna;

9. Jilqa' t-tneħħija gradwali tal-miżuri tal-UE kontra l-Kosovo minn Mejju 2025 u jitlob li jitneħħew immedjatament il-miżuri li fadal, li ma għadhomx ġustifikati u għadhom ikollhom impatt negattiv fuq is-soċjetà Kosovara; josserva li dan l-impatt huwa viżibbli fis-soċjetà kollha u laqat b'mod partikolari lill-komunitajiet lokali, lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u lill-impriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs);

Demokrazija u stat tad-dritt

10. Jilqa' l-valutazzjoni kumplessivament pożittiva tal-iżvolġiment tal-elezzjonijiet parlamentari u lokali fl-2025, u osserva li saru b'mod paċifiku, kompetittiv u inklużiv;

11. Jilqa' l-parteċipazzjoni tas-Serbi tal-Kosovo fl-elezzjonijiet parlamentari u lokali tal-2025 u l-ħatra tal-erba' sindki Serbi l-ġodda li ħadu post il-predeċessuri Albaniżi tagħhom fil-muniċipalitajiet b'maġġoranza Serba;

12. Jiddispjaċih bit-tentattivi kontinwi maħsuba biex jippolitiċizzaw l-istituzzjonijiet

indipendenti, fosthom il-pressjoni fuq il-Kummissjoni Elettorali Ċentrali, u n-nuqqasijiet marbuta mal-governanza fi ħdan il-Kummissjoni Indipendenti tal-Mezzi tal-Informazzjoni;

13. Jibqa' mħasseb bl-implimentazzjoni limitata tal-istrateġija dwar l-istat tad-dritt u bis-segwitu insuffiċjenti mogħti lir-riformi, bil-kompożizzjoni inkompleta tal-Kunsill Ġudizzjarju tal-Kosovo u tal-Kunsill ta' Prosekuzzjoni tal-Kosovo kif ukoll bid-dewmien fl-implimentazzjoni tar-riformi tal-ġustizzja;

14. Jesprimi tħassib bil-progress limitat fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni fuq livell ġenerali; josserva bi tħassib il-fatt li l-Kosovo waqa' fl-Indiċi Globali dwar il-Korruzzjoni għall-2025, li fih il-pajjiż jinsab fis-76 post minn 182 pajjiż u territorju, tliet postijiet aktar 'l isfel milli kien fl-2024, u dan reġġa' lura tendenza preċedenti ta' titjib gradwali;

15. Jilqa' l-fatt li sar xi progress fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata; jitlob li jiġu adottati malajr strateġija nazzjonali u pjan ta' azzjoni kontra l-kriminalità organizzata;

16. Ifaħħar ir-rwol kostanti tal-EULEX biex tassisti lill-awtoritajiet Kosovari joħolqu istituzzjonijiet tal-istat tad-dritt sostenibbli u indipendenti;

Libertajiet fundamentali u drittijiet tal-bniedem

17. Josserva li, anki jekk il-qafas ġuridiku u istituzzjonali għad-drittijiet tal-bniedem huwa fil-biċċa l-kbira stabbilit, l-implimentazzjoni għadha insuffiċjenti;

18. Jisħaq fuq il-bżonn li tissaħħaħ l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni li tħares id-drittijiet tal-persuni li jagħmlu parti mill-komunitajiet mhux maġġoritarji;

19. Josserva x-xenarju medjatiku pluralista tal-Kosovo, iżda jiddispjaċih bin-nuqqas ta' progress biex tiġi żgurata l-libertà ta' espressjoni; jiddispjaċih li fil-klassifika tal-libertà tal-media l-Kosovo niżel 24 post, u jinsab fid-99 post fl-Indiċi Dinji tal-Libertà tal-Istampa tal-2025;

20. Itenni t-tħassib tiegħu għall-fatt li l-ġurnalisti u l-ħaddiema tal-media qed jisfaw attakkati u mhedda; jitlob li tingħata risposta mtejba f'termini ta' prosekuzzjoni u li jkun hemm allinjament tal-leġiżlazzjoni relatati mal-media mal-acquis tal-UE u mal-istandards internazzjonali rilevanti oħra;

21. Jisħaq fuq il-bżonn li jiġu żgurati l-finanzjament sostenibbli u l-indipendenza tax-xandar pubbliku; jitlob li jkun hemm kontroll ta' sorveljanza bbilanċjat u rappreżentattiv tax-xandar pubbliku Kosovar, Radju Televiżjoni tal-Kosovo;

22. Jesprimi tħassib bid-diżinformazzjoni dejjem aktar frekwenti dwar it-tensjonijiet interetniċi li qed ixerrdu l-atturi barranin, b'mod partikolari matul il-perjodi elettorali; jitlob tisħiħ fir-risposta istituzzjonali u titjib tal-litteriżmu medjatiku;

Rikonċiljazzjoni u relazzjonijiet tajbin ta' viċinat

23. Ifakkar li n-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet mas-Serbja u l-implimentazzjoni tal-impenji fil-qafas tad-Djalogu bejn Belgrad u Pristina jibqgħu parti integrali mill-

prospettiva Ewropea tal-Kosovo;

24. Itenni l-appoġġ totali tiegħu għad-Djalogu ffaċilitat mill-UE u jilqa' l-estensjoni tal-mandat ta' Peter Sørensen bħala r-Rappreżentant Speċjali tal-UE għad-Djalogu bejn Belgrad u Pristina sad-29 ta' Frar 2028;

25. Itenni l-importanza ta' impenn kostruttiv min-naħa tal-awtoritajiet Kosovari u Serbi biex jintlaħaq ftehim ta' normalizzazzjoni komprensiv u ġuridikament vinkolanti, ibbażat fuq ir-rikonoxximent reċiproku u f'konformità mad-dritt internazzjonali; jistieden kemm lill-Kosovo kif ukoll lis-Serbja jimplimentaw il-Ftehimiet ta' Brussell u ta' Ohrid, inklużi l-istabbiliment tal-Assoċjazzjoni/Komunità tal-Muniċipalitajiet b'maġġoranza Serba u t-tneħħija tal-oppożizzjoni tas-Serbja fil-konfront tal-adeżjoni tal-Kosovo mal-organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali, u jevitaw azzjonijiet unilaterali li jistgħu jikkompromettu l-proċess ta' djalogu;

26. Jistenna li l-Kosovo u s-Serbja jikkooperaw bis-sħiħ u jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex iressqu malajr quddiem il-ġustizzja lil dawk responsabbli mill-attentati terroristiċi tal-2023 f'Banjska; jiddeplora l-fatt li s-Serbja għadha ma ressqitx għall-prosekuzzjoni lil dawk ħatja, b'mod partikolari lil Milan Radoičić, Viċi President tas-Srpska Lista;

27. Jieħu nota tad-destin mhux magħruf ta' numru ta' persuni neqsin sa 1 590, u josserva li bejn April 2024 u Settembru 2025 ġew solvuti biss 26 każ;

28. Itenni l-importanza tal-KFOR u jfaħħar l-isforzi kostanti tagħha biex tiżgura ambjent sigur u protett fil-Kosovo u fir-reġjun tal-Balkani tal-Punent b'mod ġenerali;

Riformi soċjoekonomiċi

29. Josserva li l-Kosovo huwa moderatament ippreparat fl-oqsma tal-politika ekonomika u monetarja u tal-kompetittività; jisħaq li jeħtieġ li jallinja l-qafas baġitarju tiegħu mal-acquis tal-UE u jindirizza d-dgħufijiet strutturali, fosthom bażi tal-manifattura ristretta u aċċess diffiċli għall-finanzjamenti għall-SMEs;

30. Josserva li l-Kosovo għamel xi progress fit-tħejjija għat-trasformazzjoni diġitali, anki fl-espansjoni tas-servizzi online u fil-kopertura 5G; jiddispjaċih li 10 % biss tas-servizzi pubbliċi huwa offrut online bħalissa u li d-diġitalizzazzjoni għadha frammentata;

Enerġija, ambjent, żvilupp sostenibbli u konnettività

31. Josserva li l-Kosovo għadu jiddependi bil-kbir mill-impjanti tal-enerġija mħaddma bil-faħam u jeħtieġ li jħaffef l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika;

32. Jinkoraġġixxi lill-Kosovo jsaħħaħ il-kapaċità istituzzjonali u amministrattiva tiegħu biex jimplimenta l-proġetti infrastrutturali strateġiċi u jkompli jimplimenta l-proġetti pendenti fil-qasam tal-konnettività tat-trasport u tal-enerġija;

33. Iħeġġeġ lill-Kosovo jiżgura li jittieħdu l-miżuri xierqa biex jiġġestixxi ż-żoni protetti, jemenda l-liġi dwar il-ġestjoni tal-iskart u jimplimenta l-liġi dwar it-tibdil fil-klima;

°

° °

34. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-President tal-Kunsill Ewropew, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri kif ukoll lill-President, lill-Gvern u lill-Assemblea Nazzjonali tal-Kosovo.

NOTA SPJEGATTIVA

Il-Parlament Ewropew isegwi mill-qrib l-iżviluppi politiċi u soċjoekonomiċi fil-Kosovo. Bis-saħħa ta' dan ir-rapport, l-għan hu li titwassal il-valutazzjoni tal-Parlament tas-sitwazzjoni fil-Kosovo u, flimkien mal-Rapport ta' Progress 2025 tal-Kummissjoni Ewropea, anki l-valutazzjoni politika tal-Parlament tal-perjodu f'eżami fil-Kosovo. Fil-qosor, is-sena 2025 trid titqies sena mitlufa għall-Kosovo, inkwantu wara l-elezzjonijiet regolari tal-Assemblea Nazzjonali ta' Frar, ma seta' jibda jaħdem la organu leġiżlattiv u lanqas gvern; Minkejja li t-tliet elezzjonijiet kollha, li saru fil-Kosovo fl-2025 (żewġ elezzjonijiet parlamentari u waħda lokali) saru lkoll kemm huma b'mod paċifiku u ordnat, il-proċess politiku normali tħarbat bil-kbir. Bħala riżultat ta' dan, diversi riformi politiċi u ekonomiċi batew, u l-Pjan ta' Tkabbir għall-Balkani tal-Punent ma setax jiġi implimentat.

Kif enfasizzat fir-rapporti preċedenti tal-Parlament Ewropew, il-Kosovo għamel progress notevoli fir-riformi elettorali, fir-reżiljenza ekonomika u fil-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali. Madankollu, għad hemm sfidi fir-riforma tas-sistema ġudizzjarja, fil-libertà tal-media, fl-effiċjenza tal-amministrazzjoni pubblika u fid-diġitalizzazzjoni tas-servizzi pubbliċi. L-impenn kostanti favur riformi komprensivi u governanza inklużiva huwa essenzjali biex il-Kosovo jimxi 'l quddiem fil-perkors tiegħu lejn l-integrazzjoni Ewropea.

Bosta mill-isfidi li jsib quddiemu l-Kosovo huma problemi li wiret mill-passat, li s-soluzzjoni tagħhom titlob l-involviment tar-reġjun kollu fil-proċess usa' ta' integrazzjoni fl-Unjoni Ewropea. Id-Djalogu bejn Belgrad u Pristina, li tnieda biex jinstab kompromess aċċettabbli għall-partijiet, sfortunatament ma ssarrafx fir-riżultati mistennija. Id-djalogu kien bażikament fi stat latenti fl-2025. Dan kien dovut ukoll għax il-Kosovo ma kellux gvern b'mandat u b'awtorità u n-negozjati f'din il-forma ma għandhom l-ebda prospettiva. Il-Kummissjoni Ewropea, kif ukoll il-Parlament Ewropew u l-Istati Membri, jeħtiġilhom ċertament jagħmlu dak kollu li jistgħu biex jiżguraw li d-djalogu bejn Pristina u Belgrad ikompli b'enerġija mġedda. L-estensjoni tal-mandat tar-Rappreżentant Speċjali, Peter Sørensen, sa Frar 2028 għaldaqstant huwa fatt pożittiv ħafna.

It-tkabbir tal-Unjoni Ewropea kien wieħed mill-istejjer ta' suċċess l-aktar importanti tal-UE u jrid ikompli. L-għan ġeopolitiku usa' tat-tkabbir huwa li jitneħħew l-hekk imsejħa żoni griżi mill-mappa tal-Ewropa. Il-bidliet sinifikanti li seħħew fil-kuntest tal-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna jridu jsaħħu r-rieda tal-Unjoni Ewropea li tikkonfronta atturi awtoritarji globali konkorrenti. Kemm ir-Russja kif ukoll iċ-Ċina wrew li għandhom interessi ċari ħafna fil-Balkani tal-Punent.

L-integrazzjoni Ewropea tal-Kosovo huwa proċess bidirezzjonali. Biex il-Kosovo jwettaq ir-riformi neċessarji, l-assistenza tal-Unjoni Ewropea hija neċessarja. Il-liberalizzazzjoni tal-viżi kompliet issaħħaħ il-kuntatti interpersonali u l-prospettiva Ewropea taċ-ċittadini tal-Kosovo. Madankollu, il-miżuri punittivi introdotti fl-2023 kellhom impatt negattiv ħafna fuq il-progress tal-Kosovo lejn l-Ewropa. Minkejja li l-intensità tal-miżuri tal-UE bdiet gradwalment titnaqqas, l-impatt tagħhom fuq is-soċjetà għadu inkwetanti ħafna. Il-miżuri laqtu b'mod partikolari lil varji organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, lill-minoranzi nazzjonali kif ukoll lill-impriżi żgħar u ta' daqs medju li rċevew appoġġ operattiv sinifikanti mill-programmi tal-UE. Dawn il-miżuri għandhom ukoll impatt negattiv fuq il-kredibbiltà tal-Unjoni Ewropea fost il-popolazzjoni tal-Kosovo. Minkejja li l-appoġġ favur l-Unjoni Ewropea baqa' għoli ħafna, għad hemm riskju li

jista’ jonqos minħabba l-miżuri.

B’dan ir-rapport, ir-rapporteur jixtieq jagħti stampa ġenerali u l-valutazzjoni tal-Parlament Ewropew tal-kisbiet u tal-isfidi l-aktar importanti li l-Kosovo għandu quddiemu llum u fil-futur qrib. Madankollu, f’dan ir-rapport ċertament mhuwiex possibbli li jiġu koperti l-oqsma u l-isfidi problematiċi kollha. Wieħed mill-prerekwiżiti importanti għat-tħejjija ta’ dan ir-rapport kien l-opportunità li ssir żjara fil-Kosovo matul missjoni ta’ ġbir ta’ informazzjoni kif ukoll laqgħa, fost oħrajn, mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, mar-rappreżentanti tal-minoranzi nazzjonali u mar-rappreżentanti tan-negozju;